

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ
З ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА»
(для бакалаврів)**

МАУП

Київ 2016 р.

Підготовлено професором кафедри фінансів і кредиту В.Б.Захожаєм та професором фінансів і кредиту В.С. Федорченко і доцентом фінансів і кредиту О.В.Михайленко.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту (протокол № 13 від 26.04.2016 р.)

Схвалено Вченою радою Інституту міжнародної економіки та фінансів імені Святої Великої княгині Ольги ПрАТ ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (протокол № 8 від 28.04.2016 р.)

Захожай В.Б., Федорченко В.С., Михайленко О.В. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів дисципліни "Соціальна статистика" (для бакалаврів). К.: ПрАТ «ВНЗ «МАУП», ДП «Видавничий дім «Персонал», - 2016 р. – 28 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план дисципліни, зміст дисципліни "Соціальна статистика", методичні поради щодо організації самостійної роботи студентів під час аудиторних занять і у поза аудиторний час, питання для самостійної підготовки до лекцій та практичних занять, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи студентів, а також список літератури.

© ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом» (МАУП), 2016

© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2016

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Самостійна робота студентів є складовою навчального процесу важливим чинником що формує вміння навчатися сприяє активізації засвоєння студентом знань. Самостійна робота у позааудиторний час потрібна для поглибленого оволодіння навчальним матеріалом.

Мета вивчення дисципліни "Соціальна статистика" — оволодіти статистичними методами аналізу соціальних явищ і процесів у суспільстві та навчитися застосовувати їх на практиці.

У процесі навчання студент має дістати чітке уявлення щодо:

- сутності принципів побудови системи показників соціальної статистики;
- статистичних методів оцінювання конкретних соціальних явищ і процесів;
- статистичних методів дослідження соціальної та демографічної структури населення;
- статистичних оцінок рівня доходів і рівня життя населення;
- статистичних методів дослідження суспільно-політичного життя.

МАУП

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА»

Тема 1. Предмет і завдання соціальної статистики

Предмет і об'єкти дослідження соціальної статистики її місце серед інших наук і зв'язок з ними. Завдання соціальної статистики. Структурна схема соціальної статистики. Показники соціальної статистики.

Література: [1-7]

Тема 2. Особливості спостереження і вимірювання явищ у соціальній статистиці

Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Види соціальних явищ. Вимірювання соціальних явищ Статистична оцінка структурних зрушень у соціальних явищах Виявлення і оцінювання взаємозв'язку між соціальними явищами. Використання вибіркового спостереження в соціальних дослідженнях.

Література: [1,2,4,5,6,7,8,10]

Тема 3. Населення як об'єкт соціальної статистики

Визначення соціальної структури суспільства Концепція соціальної стратифікації. Використання методу статистичних групувань для дослідження структури населення Поняття і види соціальної мобільності Статистичні показники соціальної мобільності населення.

Література: [3-8]

Тема 4. Статистика рівня життя і доходів населення

Поняття категорії Рівень життя населення і завдання статистичного вивчення. Обстеження бюджетів домашніх господарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення. Система показників рівня життя населення Види і склад доходів населення Показники доходів населення. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів Міжнародна методологія розрахунку індексу розвитку людського потенціалу.

Література: [2,3,5-7]

Тема 5. Статистика споживання матеріальних благ і послуг

Поняття потреб і споживчих комплексів Нормативи споживання і

споживчі бюджети Показники споживання матеріальних благ і послуг.
Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг.

Література: [1,4-9]

Тема 6. Статистика соціального захисту населення

Поняття і завдання соціального захисту населення Види соціального забезпечення і соціальної допомоги, завдання їхнього статистичного вивчення. Статистика пенсійного забезпечення населення Статистика соціальної допомоги. Статистичне оцінювання стану й ефективності соціального захисту населення.

Література: [5,6,8-14]

Тема 7. Статистика навколишнього середовища

Предмет і завдання статистики навколишнього середовища Система показників статистики навколишнього середовища Статистика водних ресурсів. Статистика стану атмосферного повітря Статистика земельних ресурсів. Показники якості навколишнього середовища.

Література: [3,4,5-8]

Тема 8. Статистика громадської думки.

Соціальне значення і завдання статистичного вивчення громадської думки. Показники статистики громадської думки. Організація вибіркового спостереження. Статистичні методи вивчення громадської думки.

Література: [2,4,5-8]

МАУП

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА»

Самостійна робота студентів полягає в опрацюванні теоретичного матеріалу по кожній темі дисципліни використовуючи конспект лекцій та відповідні розділи літератури основної та додаткової. Практичне закріплення теоретичного матеріалу здійснюється шляхом розв'язання конкретних завдань на практичних заняттях та самостійно вдома.

Контроль за результативністю самостійної роботи здійснюється шляхом опитування відповідного теоретичного матеріалу на лекціях на практичних заняттях та шляхом проведення самостійних аудиторних контрольних робіт.

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ДО ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Предмет і завдання соціальної статистики

1. Предмет і об'єкти дослідження соціальної статистики її місце серед інших наук і зв'язок з ними.
2. Завдання соціальної статистики.
3. Структурна схема соціальної статистики.
4. Показники соціальної статистики.

Література: [1-7]

Тема 2. Особливості спостереження і вимірювання явищ у соціальній статистиці

1. Джерела інформації про соціальне життя суспільства.
2. Види соціальних явищ. Вимірювання соціальних явищ.
3. Статистична оцінка структурних зрушень у соціальних явищах.
4. Виявлення і оцінювання взаємозв'язку між соціальними явищами.
5. Використання вибіркового спостереження в соціальних дослідженнях.

Література: [1,2,4,5,6,7,8,10]

Тема 3. Населення як об'єкт соціальної статистики

1. Визначення соціальної структури суспільства.

2. Концепція соціальної стратифікації.
3. Використання методу статистичних групувань для дослідження структури населення.
4. Поняття і види соціальної мобільності.
5. Статистичні показники соціальної мобільності населення.

Література: [3-8]

Тема 4. Статистика рівня життя і доходів населення

1. Поняття категорії «Рівень життя населення і завдання статистичного вивчення.
2. Обстеження бюджетів домашніх господарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення.
3. Система показників рівня життя населення.
4. Види і склад доходів населення.
5. Показники доходів населення.
6. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.
7. Міжнародна методологія розрахунку індексу розвитку людського потенціалу.

Література: [2,3,5-7]

Тема 5. Статистика споживання матеріальних благ і послуг

1. Поняття потреб і споживчих комплексів.
2. Нормативи споживання і споживчі бюджети.
3. Показники споживання матеріальних благ і послуг.
4. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг.

Література: [1,4-9]

Тема 6. Статистика соціального захисту населення

1. Поняття і завдання соціального захисту населення.
2. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги, завдання їхнього статистичного вивчення.
3. Статистика пенсійного забезпечення населення.
4. Статистика соціальної допомоги.

5. Статистичне оцінювання стану й ефективності соціального захисту населення.

Література: [5,6,8-14]

Тема 7. Статистика навколишнього середовища

1. Предмет і завдання статистики навколишнього середовища.
2. Система показників статистики навколишнього середовища.
3. Статистика водних ресурсів.
4. Статистика стану атмосферного повітря.
5. Статистика земельних ресурсів.
6. Показники якості навколишнього середовища.

Література: [3,4,5-8]

Тема 8. Статистика громадської думки.

1. Соціальне значення і завдання статистичного вивчення громадської думки.
2. Показники статистики громадської думки.
3. Організація вибіркового спостереження.
4. Статистичні методи вивчення громадської думки.

Література: [2,4,5-8]

МАУП

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Дати визначення понять «соціальний факт» і «соціальний процес».
2. Що являє собою соціальна сфера?
3. Назвати предмет і ціль соціальної статистики.
4. Які комплексні задачі повинна вирішувати соціальна статистика?
5. Назвати складові частини системи соціальної статистики.
6. Перерахувати основні завдання соціальної статистики.
7. Назвати об'єкти соціальної статистики й основні класифікації використовувані в соціальній статистиці при розробці показників.
8. Призначення соціальних показників.
9. На які категорії розділяються дані соціальної статистики?
10. Які Ви знаєте основні елементи соціальної структури?
11. Які Ви знаєте статистичні показники, які характеризують чисельність, склад, соціальну структуру суспільства, родин і домашнього господарства?
12. Угрупування населення, застосовані в соціальній статистиці.
13. Що таке домогосподарство? Його місце і значення у структурі суспільства.
14. Класифікаційні ознаки сімей і домогосподарств що застосовуються у статистиці.
15. Джерела інформації про чисельність та склад населення.
16. Як обчислюється чисельність населення перспективу?
17. Як обчислюється коефіцієнт природного приросту населення?
18. Що таке загальний коефіцієнт приросту населення.?
19. Розрахунок показників соціальної мобільності населення між поколіннями.
19. Показники, що характеризують родину, домогосподарство.
21. Статистичне забезпечення вивчення освіти.
22. Показники стану системи освіти й освітніх послуг.
23. Методика розрахунку показників грамотності населення середнього числа років навчання.
24. Абсолютні й відносні показники рівня освіти населення.
25. Показники інтенсивності росту освітнього рівня населення.

26. Як визначається середній рівень освіти населення?
27. Як обчислюється структура студентів по формах навчання?
28. Побудова соціально-економічних моделей різних рівнів освіти.
29. Аналіз соціально-економічних моделей та їх оцінка.
30. Завдання статистики трудових ресурсів, зайнятості й умов праці.
31. Назвіть основні показники статистики трудових ресурсів.
32. Методика прогнозування трудових ресурсів на перспективу.
33. Що таке зайняте, безробітне та економічне неактивне населення.?
34. Показники економічної активності населення, зайнятості та безробіття.
35. Статистичний аналіз безробіття.
36. Аналіз динаміки зайнятості населення.
37. Система показників, що характеризують умови праці.
38. Як обчислюється коефіцієнт зайнятості населення та його сутність.
39. Як обчислюється коефіцієнт зайнятості працездатного населення та його сутність?
40. Прогнозування зміни чисельності економічно-активного населення і безробітних.
41. Дайте визначення поняття «рівень життя».
42. Назвіть групи показників, що характеризують рівень життя населення.
43. Назвіть основні показники, які характеризують доходи населення.
44. Що являє собою баланс грошових доходів і витрат населення ?
45. Що являє собою «споживчий комплекс»? Назвіть його складові.
46. Назвіть основні загальні показники споживання й витрат населення.
47. Назвіть показники соціальної диференціації населення.
48. Назвіть показники, які характеризують малозабезпечені верстви населення.
49. Назвіть показники, що характеризують соціальну підтримку населення.
50. Поняття реальної і номінальної заробітної плати.
51. Як обчислюється і що характеризує індекс реальної заробітної плати?
52. Побудова і аналіз бюджетів домашніх господарств.
53. Інформаційноаналітичне забезпечення аналізу стану охорони здоров'я й медичного обслуговування населення.
54. Назвіть основні групи показників, які характеризують стан охорони здоров'я й

медичного обслуговування.

55. Система показників загальної захворюваності.

56. Показники, що характеризують стан медичного обслуговування.

57. Статистика мережі охорони здоров'я .

58. Система показників діяльності закладів охорони здоров'я.

59. Показники що обчислюються при вивченні захворюваності тимчасовою втратою працездатності.

60. Прибутки й затрати, пов'язані з медичним обслуговуванням.

61. Як обчислюється забезпеченість населення лікарями?

62. що таке середня кратність населення?

63. Основні поняття і показники рівня життя населення.

64. Завдання статистики житлово-комунального господарства.

65. Основні показники, що характеризують житловий фонд і його використання.

66. Назвіть показники житлових умов населення.

67. Показники ступеню благоустрою житла.

68. Статистика ринку житла.

69. Основні показники комунальної статистики.

70. Назвіть основні показники, які характеризують благоустрій житла.

71. Показники комунального обслуговування населення.

72. Поняття навколишнього середовища й основні показники які її характеризують.

73. Нормативні поняття для контролю стану навкілля.

74. Статистичні показники запасу та використання води.

75. Статистика стану атмосферного повітря.

76. Статистика земельних ресурсів.

77. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.

78. Екологія продуктів харчування.

79. Ціль вивчення бюджету часу населення.

80. Добовий фонд часу, його складові.

81. Інформаційне - аналітичне забезпечення бюджету часу населення.

82. Використання часу за інтересами та уподобаннями в період дозвілля.
83. Назвіть основні групи витрат часу, що включаються поза робочий час.
84. Наявність і можливості використання устаткування і заходів проведення дозвілля.
85. Визначення і роль (функції) суспільної думки.
86. Інформаційно-аналітичне забезпечення дослідження суспільної думки.
87. Наявність і участь населення в політичних і суспільних організаціях.
88. Використання статистичних методів для узагальнення і аналізу результатів вивчення.
89. Інформаційно-аналітичне забезпечення дослідження громадського порядку і безпеки.
90. Ціль вивчення бюджету часу й дозвілля населення. Добовий фонд часу, його складові.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

ВАРІАНТ 1

1. Об'єкти соціальної статистики.
2. Показники, які характеризують стан медичного обслуговування населення.
3. Є така інформація по регіону:

Показники	2010/2011р.	2014/2015р.
1.Кількість вищих навчальних закладів.	165	195
2.Чисельність студентів, тис. чол. у т. ч.	955	1240
денна форма навчання;	590	800
вечірня форма навчання;	70	90
заочна форма навчання.	295	350

Обчислити структуру контингенту студентів за формами навчання і проаналізувати зміни у часі.

4. Є така інформація про склад засуджених, тис. чол.

Вікові групи засуджених, роки	2010р.	2015р
14-17	9,7	11,7
18-24	21,6	23,7
25-29	20,9	22,0
30-39	37,6	35,8
40 і старші	10,2	6,8

Обчислити: середній вік засуджених за кожний рік моральний вік засуджених за кожний рік середнє квадратичне відхилення та коефіцієнт варіації віку засуджених.

5. У звітному періоді проти базисного періоду фонд доходів в поточних цінах зріс на 20%, ціни на товари підвищились на 10 %, тривалість робочого дня зменшилась на 7 %, чисельність працівників зросла на 3 %.

Визначити індекс реальних доходів на одного працівника.

ВАРІАНТ 2.

1. Побудова та аналіз структур населення за різними класифікаціями.
2. Показники стану системи освіти й освітніх послуг.
3. Споживання по області продуктів харчування на душу населення за рік.

Продукти	Базисний період, кг	Звітний період, кг
Хліб	170	181
Цукор	50	49
М'ясо і м'ясопродукти	60	67
Молоко і молокопродукти	280	310
Чисельність населення тис. чол.	1765	1689

Обчислити індекси рівня і обсягів споживання продуктів харчування по області.

4. Відомі такі дані по місту:

Групи учнів	Кількість учнів тис. чол.		Загальна сума витрат на освіту млн. грн.	
	минулий рік	звітний рік	минулий рік	звітний рік
Учні шкіл	186,0	190,5	130,2	152,9
Студенти коледжу	26,4	27,3	110,9	131,5
Всього:	212,4	217,8	241,1	289,4

Обчислити: середні витрати на одного учня по групах і в цілому за кожний рік; динаміку середніх витрат на освіту учнів.

5. Визначити як змінилась реальна середньо річна зарплата працівників у звітному періоді, якщо відомо, що фонд зарплати у звітному періоді склав 28,6 млн. грн. Проти 22 млн. грн. у минулому році. За рік чисельність працівників зросла з 10 до 10,3 тис. чол., купівельна спроможність населення зросла на 3 %.

ВАРІАНТ 3.

1. Джерела утворення заходів домашніх господарств.
2. Система показників стану навколишнього середовища
3. Є така інформація про витрати державного бюджету.

Витрати	Базовий період, млрд. грн.	Звітний період, млрд. грн.
на народне господарство	15,6	19,5
на соціально-культурні заходи	16,8	18,0
Разом:	34,4	39,6

Обчислити: структуру витрат державного бюджету абсолютні і відносні прирости витрат на соціально-культурні заходи:

4. Є така інформація по області:

Ступінь освіти	Чисельність навчаючих ся, тис. чол.		Охоплення молоді освітою %	
	2010р.	2015р.	2010р.	2015р.
Дошкільна	26,3	23,1	64,1	52,4
Початкова	39,0	39,0	98,7	98,1
Середня	46,8	50,7	94,6	86,9
Вища	20,9	20,8	36,5	34,5

Обчислити: середній показник охоплення молоді освітою за кожний рік проаналізувати зміну охоплення молоді освітою за ступенем освіти:

5. У 2015р. ВВС України виявлено 1166 організованих злочинних груп що скоїли 9307 злочинів, із них 3062 – розкрадання державної, колективної та приватної власності. Визначте середню кількість злочинів і розкрадань що припадає на одне злочинне групування.

ВАРІАНТ 4.

1. Класифікація сімей і домогосподарств які застосовуються у статистиці.
2. Структура бюджету часу населення.
3. Віковий склад постійного населення області характеризується такими даними:

Вікові групи, років	Кількість постійного населення, тис. чол.		
	всього	міське	сільське
0-9	175,6	102,4	73,2
10-19	237,1	142,9	92,2
20-29	231,2	148,3	82,9
30-39	235,8	143,3	92,5
40-49	232,6	152,2	80,2
50-59	187,6	114,7	72,9
60-69	188,7	95,2	93,5
70 і старше	200,2	84,1	116,1

Визначити середній вік постійного населення всього і за місцем проживання.

4. Трудові ресурси області, тис. чол.

Показники	2005р.	2010р.	2015р.
Всього трудових ресурсів	990	1020	995
В т. ч. працездатне населення в процентному віці	923	911	880
Особи старшого віку та підлітки	67	109	115
Зайняте населення	880	838	780

Обчислити: коефіцієнт безробіття зайнятого населення питому вагу працездатного населення в загальній чисельності трудових ресурсів проаналізувати динаміку зайнятого населення.

5. Обчислити як змінилася реальна заробітна плата якщо в порівнянні з

минулим роком номінальна зарплата зросла на 30%, ціни зросли на 35%.

ВАРІАНТ 5.

1. Потреби, попит, споживчі комплекси.
2. Показники безробіття та часткової зайнятості.
3. Є така інформація про кількість неповнолітніх засуджених за умисні вбивства та замах на вбивство по Україні.

Роки	2012	2013	2014	2015
Кількість засуджених	257	277	294	310

Обчислити: абсолютні прирости кількості засуджених за кожний рік і в цілому за весь період; відносну зміну засуджених за кожний рік і за весь період.

4. Є така інформація по малому підприємству:

Працівники	Чисельність працюючих чол.	Нарахована на оплату праці грн.	Грошові виплати та заохочення грн.	Доходи, які виплачують по акціях (дивіденти грн.)
Штатні	88	110880	23760	18480
Сумісники	34	18360	4080	5200

Визначити: 1. Загальну суму коштів, отриманих працівниками; середню заробітну плату та середній дохід одного працівника.

5. У звітному періоді витрати населення міста на купівлю товарів становила 20 млн. грн., на оплату послуг – 2 млн грн. Ціни на товари у середньому зменшились на 3%, а на послуги зросли на 1% за цей період. Визначити як змінилась купівельна спроможність гривни та економію населення від змін цін.

ВАРІАНТ 6.

1. Статистика чисельності, складу і соціальної структури населення.
2. Система показників що характеризують правопорушення і правопорушників.
3. На початок року чисельність населення міста – 1 млн. чол., з них 49% - особи працездатного віку В місті було зайнято 385 тис. чол Працездатного віку

Коефіцієнт працездатності населення в працездатному віці – 0,84. Коефіцієнт зайнятості всього населення – 0,48. Серед зайнятих в господарстві пенсіонерів було на 18% більше ніж підлітків. Чисельність незайнятого працездатного населення склала 25 тис. чол.

Визначити: коефіцієнт зайнятості працездатного населення, чисельність працюючих пенсіонерів; питому вагу безробітного населення.

4. На підприємстві внаслідок нещасних випадків 50 чол. Одержали травми, які привели до втрати працездатності тривалістю 550 чоловік – днів. Середньо - річна чисельність робітників – 1560 чол. Визначити частоту травматизму й кількість чоловік-днів непрацездатності на одного працюючого.

5. За даними вибіркового обстеження 1000 сімей середній розмір сім'ї в місті А склав 2,9 чол., середня кількість кімнат 1,9 кімн./сім'ю, середнє квадратичне відхилення - $\pm 0,5$. кімн./сім'ю. За даними вибіркового спостереження 850 сімей у місті В, середній розмір сім'ї – 3,3 чол., середня кількість кімнат на сім'ю – 2,5 (середнє квадратичне відхилення $\pm 0,5$ кімн./сім'ю).

Визначити у якому місті житлові умови сімей кращі.

ВАРІАНТ 7.

1. Джерела статистичної інформації про соціальні процеси в суспільстві.
2. Показники економічної активності населення, зайнятості та безробіття.
3. Є така інформація по місту:

Вид навчального закладу	2014р.		2015р.	
	кількість студентів тис. чол.	загальна сума витрат на освіту тис. грн.	кількість студентів тис. чол.	загальна сума витрат на освіту тис. грн.
інститути	26,4	105600	29,5	147500
коледжі	17,8	53400	16,3	64700

Обчислити: середні витрати на освіту одного студента з інституту, коледжу, та в цілому за кожний рік; абсолютні та відносні зміни витрат на одного студента у 2015 році в порівнянні з 2014.

4. За паспортом турбаза має 200 місць. Не готові до прийому відпочиваючих 15 місць. У січні було задіяно 70 місць, з лютого по квітень – 85 місць, у травні – 125 місць, з червня по вересень – 180 місць, з жовтня по грудень – 60 місць.

Визначити: 1. число місць задіяних цілий рік; 2. коефіцієнт задіяності міст.

5. За наведеними нижче даними обчислити забезпеченість лікарями всіх спеціальностей на 10000 населення; укомплектованість штатних посад коефіцієнт сумісництва.

На початок року в регіоні чисельність лікарів всіх спеціальностей працювали за фахом становила 395 чоловік, на кінець року – 405 чол. Чисельність населення регіону становила відповідно 95 тис. та 105 тис. чол. Штатним розкладом на рік було передбачено 540 посад, фактично було зайнято 500 посад.

ВАРІАНТ 8.

1. Предмет і задачі соціальної статистики.

2. Система показників, які характеризують умови праці.

3. Маємо дані по підприємству за рік:

- середньоспискова чисельність робітників – 2500 чол.;

- кількість випадків захворювання з тимчасовою втратою працездатності – 1500 чол.

- кількість марно-днів втрачених у зв'язку із хворобами всього – 16000, у т. ч. у зв'язку із захворюваністю: грипом-2000; серцево-судинними хворобами-250.

- Кількість працівників, що тимчасово не працювали протягом року у зв'язку із хворобами – 800 чол.

Визначити показники захворюваності з тимчасовою втратою працездатності.

4. По регіону є такі дані за два роки:

Показники	2014р	2015р.
1. Чисельність населення віком 15-72р. тис. чол.	3720	3800
2. Рівень економічної активності населення% до чисельності населення віко 15-72 років.	68
3. Рівень зайнятості серед населення, %.	53	55

4. Рівень зайнятості, % до економічної активності населення.
5. Рівень безробіття, %.	10
6. Чисельність економічноактивного населення тис чол.	
7. Працюють не повний робочий тиждень, тис. чол.	60
8. Рівень потенціального безробіття, % до економічно активного населення.	13,2
9. Припадає безробітних на 1000 зайнятих.

Заповніть недостаючи в таблиці дані і проаналізуйте зміни умов зайнятості і безробіття у 2015р в порівнянні з 2014 роком.

5. Визначити, як змінилась реальна заробітна плата якщо номінальна зарплата збільшилась на 20% а ціни зросли на 22%.

ВАРІАНТ 9.

1. Статистичні прийоми та методи обробки й аналізу інформації.
2. Статистична оцінка загального стану здоров'я населення.
3. Відомі такі дані по області:

Роки	2012	2013	2014	2015
Чисельність учнів в школах на початок року	589,0	671,4	700,7	785,0

Обчислити: середню чисельність учнів за кожний рік; абсолютний та відносний приріст учнів за кожний рік і за увесь період.

4. За матеріалами дослідження розподілу сімей за обсягом середньомісячного доходу отримано такі дані:

Групи сімей за розміром доходу на одного члена сім'ї у. ч. о.	Кількість сімей
120-220	12300
220-320	40450
320-420	90720
420-520	110340
520-620	84250
620 і більше	77810

Обчислити: середній дохід на одного члена сім'ї; моральний дохід.

5. Населення сплатило за товари у звітному періоді 120 тис. грн., за послуги

–50 тис. грн. Ціни за цей рік на товари зросли на 7%, на послуги – на 5%.

Обчислити додаткові витрати населення у зв'язку з підвищенням цін.

ВАРІАНТ 10.

1. Види та обсяг соціального забезпечення та допомоги населення.
2. Статистичне вивчення динаміки споживання населення.
3. Є така інформація по регіону:

Вік років	Чисельність постійного населення, тис. чол.		Кількість засуджених за злочини, чол.	
	2014р.	2015р.	2014р.	2015р.
14-19	28	34	28	29
20-29	36	42	32	33
30-40	23	25	14	15
40 і більше	18	20	9	10

Обчислити: структуру засуджених за кожен рік; динаміку кількості засуджених; загальний коефіцієнт злочинності за кожний рік в розрахунку на 1000 постійного населення.

4. Є така інформація по школах району:

Групи учнів по класах	Кількість учнів, тис. чол.		Кількість учнів котрі навчаються у одну зміну, тис. чол.	
	2010р.	2015р.	2010р.	2015р.
1-4	12,0	22,5	4,7	4,8
5-9	16,5	18,5	7,9	8,6
10-12	3,8	3,0	3,8	3,9

Проаналізувати динаміку середнього коефіцієнту змінності занять у школах.

5. Обчислити індекс реальної заробітної плати якщо в порівнянні з минулим роком номінальна заробітна плата зросла на 20%, а індекс цін на товари та послуги склав 1,2.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Завдання 1.

1. *Задача.* Є дані про населення міста. У 2015 р. у місті проживало 384 тис. українців, 76 тис. росіян, 34 тис. євреїв, 15 тис. молдаван і 24 тис. осіб інших національностей.

Визначити показники національної структури населення міста.

2. *Задача.* На початок 2015 р. в регіоні проживало 834 тис. чол. Протягом року народилося 28 тис. дітей, померло 9,6 тис. чол., приїхали в регіон 63 тис. чол., виїхали із регіону 7,2 тис. чол.

Визначити коефіцієнти народжуваності, смертності, прибуття, вибуття, загальний коефіцієнт приросту населення та перспективну чисельність населення через чотири роки.

Завдання 2.

1. *Задача.* Є дані про бюджетні витрати на навчання студентів у регіоні:

Тип вузу	Чисельність студентів, тис. чол.		Бюджетні витрати на навчання одного студента, грн.	
	Базовий рік	Звітний рік	Базовий рік	Звітний рік
Економічний	72	58	8400	10500
Технічний	56	72	12300	15400
Педагогічний	28	24	7200	8800

Визначити:

1) індивідуальні індекси зміни бюджетних витрат на навчання одного студента по кожній групі вузів;

2) загальні індекси середніх бюджетних витрат на навчання одного студента змінного складу, фіксованого складу та структурних зрушень.

2. *Задача.* Є такі дані про бюджетні витрати на охорону здоров'я в регіоні:

Рік	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Бюджетні витрати, млн. грн.	21,1	24,6	29,3	38,4	44,5	41,6	49,3

Визначити:

1) ланцюгові та базові темпи зростання бюджетних витрат на охорону здоров'я;

2) тенденцію зміни бюджетних витрат на охорону здоров'я населення.

Завдання 3.

1. *Задача.* Визначити тенденції зміни в регіоні чисельності сімей що мають двох дітей за такими даними:

Рік	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Чисельність сімей, тис.	128	144	156	168	161	174	212

2. *Задача.* Є такі дані вибіркового обстеження домогосподарств:

Кількість членів домогосподарства	1	2	3	4	5	6	7
Кількість домогосподарств	58	134	212	415	310	114	42

Визначити показники структури та координації обстеженої групи домогосподарств.

Завдання 4.

1. *Задача.* Є такі дані по підприємства:

Обсяг заробітної плати, грн.	1720-1800	1800-1880	1880-1960	1960-1140	1140-1220
Кількість працівників	24	56	134	83	42

Визначити середній обсяг заробітної плати на підприємстві та коефіцієнт варіації.

2. *Задача.* Наявні доходи населення регіону в 2014 р. дорівнювали 830 млн. грн., у 2015 р. вони збільшилися на 281 млн. грн. Ціни на товари і послуги зросли в 2015 р. на 11% порівняно із цінами 2014 р. Чисельність працюючих зросла на 1,1 %. Визначити, як змінилися реальні доходи населення.

Завдання 5.

1. *Задача.* Є такі дані вибіркового обстеження домогосподарств:

Середньодушовий місячний дохід, грн.	Кількість домогосподарств
1300-1380	86
1380-1460	110
1460-1540	105
1540-1620	188
1620-1700	210
1700-1780	136
1780-1860	76
1860-1940	42

Знайти середнє значення, медіанне та модальне значення середньодушового доходу по обстеженій групі домогосподарств.

2. *Задача.* Знайти тенденцію зміни обсягу середньодушового доходу по обстеженій групі домогосподарств:

Рік	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Обсяг середньодушового доходу на місяць, грн.	1230	1320	1480	1540	1620	1580	1740

Завдання 6.

1. *Задача.* По регіону відомі такі дані щодо працездатного населення:

Зайняті	тис. чол.
У харчовій промисловості	48,4
У машинобудівній промисловості	36,1
У сфері наукової діяльності	18,2
У сфері охорони здоров'я	32,5
У сфері торгівлі та громадського харчування	16,3
У сфері середньої спеціальної та вищої освіти	26,8
У сфері транспорту та зв'язку	11,4
У сфері малого та середнього бізнесу	10,2
У сфері культури та мистецтва	9,1
У сфері комунальних послуг	52,6
У сфері сільського господарства	12,6
Безробітні	27,2

Визначити:

- 1) відносні показники структури та координації зайнятого населення;
- 2) коефіцієнт зайнятості та коефіцієнт безробіття.

2. *Задача.* Є такі дані по регіону про чисельність осіб, зайнятих у малому та середньому бізнесі:

Рік	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Кількість осіб, зайнятих у бізнесі, тис. чол.	28,1	35,6	42,3	48,4	63,8	59,1	78,4

Визначити ланцюгові темпи зростання і приросту чисельності осіб, зайнятих малим і середнім бізнесом, а також знайти тенденцію зміни їхньої чисельності.

Завдання 7.

1. *Задача.* є такі дані по області:

Показник	Базовий період	Звітний період
Спожито продовольчих товарів (у поточних цінах), млн. грн.	830	1150
У тому числі в натуральному вираженні, тис. т.:		
м'яса та м'ясопродуктів	320	368
молока та молочних продуктів (у перерахунку на молоко)	280	350
цукру	84	108
олії	36	54
Спожито непродовольчих товарів (у поточних цінах), млн. грн.	590	780

У звітному році порівняно з базовим роком ціни на продовольчі товари зросли на 9 %, а на непродовольчі товари знизилися на 4%. Чисельність населення зросла на 1,2 %.

Визначити Індекс фізичного обсягу споживання м'яса та м'ясопродуктів, індекс фізичного обсягу споживання молока та молочних продуктів.

2. *Задача.* Використовуючи умови задачі 1, знайти:

- а) індекс споживання м'яса та м'ясопродуктів на душу населення;
- б) індекс споживання продовольчих товарів на душу населення;
- в) індекс споживання непродовольчих товарів на душу населення.

Завдання 8.

1. *Задача.* Є такі дані 8 % - вибіркового обстеження споживчих витрат домогосподарств на душу населення у мікрорайоні:

Споживчі витрати на місяць, грн.	1240-1360	1360-1480	1480-1600	1600-1720	1720-1840	1840-1960
Кількість домогосподарств	32	56	112	186	124	48

Визначити з ймовірністю 0,954 довірчий інтервал для середнього значення споживчих витрат на місяць на душу населення в усьому мікрорайоні.

2. *Задача.* Є такі дані про середні витрати на місяць на душу населення на продовольчі товари у мікрорайоні:

Рік	2011	2012	2011	2012	2013	2014	2015
Середньодушові витрати, грн.	1156	1168	1212	1256	1324	1282	1388

Знайти тенденцію зміни середньодушових витрат на місяць і прогностичні значення на 2016 і 2017 р.

Завдання 9.

1. *Задача* Є такі дані з обстеженої групи домогосподарств про співвідношення середньодушового сукупного доходу і раціонального споживчого бюджету:

Співвідношення	0,4- 0,8	0,8- 1,2	1,2- 1,6	1,6 2,0	2,0- 2,4	2,4- 2,8	2,8-3,2
Кількість домогосподарств	12	56	124	168	88	45	78,4

Визначити середнє значення співвідношення середньодушового сукупного доходу і раціонального споживчого бюджету та визначити коефіцієнт варіації.

2. *Задача.* Є такі дані про відношення середньодушового сукупного доходу до прожиткового мінімуму по групі сімей:

Рік	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Відношення	0,8	1,2	1,5	1,9	2,5	2,1	2,8

Знайти базові та ланцюгові темпи зростання та приросту відношення середньодушового сукупного доходу до прожиткового мінімуму.

Завдання 10.

1. *Задача.* Визначити показники структури бюджету часу студентів груп в робочі дні:

- підготовка до аудиторних занять — 4 год.;
- аудиторні заняття — 8 год.;
- сон — 7 год.;
- харчування — 1,5 год.;
- відпочинок — 1 год.;
- інші затрати часу — 2,5 год.

2. *Задача.* Оцінити за допомогою коефіцієнта взаємної спряженості. Поясніть зв'язок між оцінюванням населенням можливої якості життя та рівнем доходів за такими показниками розподілу респондентів:

Показник	Варіант оцінювання якості життя у перспективі		
	низький	середній	високий
Буде краще	24	61	118
Буде гак само	120	599	182
Буде гірше	232	460	153

Завдання 11.

1. *Задача.* Є такі дані про вік затриманих правопорушників:

Вік, роки	14-16	16-18	18-20	20-22	22-24	24-26	26-28
Кількість правопорушників	12	21	28	32	18	13	7

Визначити середній вік затриманих правопорушників і коефіцієнт варіації.

2. *Задача.* Визначити відносні показники структури зареєстрованих у 2006 р. злочинів за такими даними по регіону:

Показник	Кількість злочинів
Крадіжки державного майна	24
Крадіжки особистого майна громадян	82
Пограбування	15
Розбійні напади	7
Рекет	12
Завдання тілесних пошкоджень	11
Фінансові злочини	16

Завдання 12.

1. *Задача.* Є такі дані про кількість зареєстрованих правопорушень у регіоні:

Рік	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Кількість правопорушень	342	284	212	236	164	72

Знайти рівняння тенденції зміни кількості правопорушень і прогностичні значення на 2016 і 2017 р.

2. *Задача* Знайти загальний індекс злочинності за такими даними по регіону:

Вид злочину	Кількість злочинів		Коефіцієнт тяжкості злочину
	базовий рік	звітний рік	
Крадіжка державного майна	112	78	3
Крадіжка особистого майна	324	216	2
Хуліганство	625	432	1

МАУП

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Временные руководящие принципы по статистике распределения доходов, потребление и накопление домашних хозяйств. — Н.-Й.: ООН, 2007.
2. К созданию системы социальной и демографической статистики. — Н.-Й.: ООН, 2005.
3. Разработка интегрированных баз данных для социальной, экономической и демографической статистики. — Н.-Й.: ООН, 2010.
4. Справочник по социальным показателям. Н.-Й.: ООН, 2009.
5. Удотова Л.Ф. Соціальна статистика. Підручник. К. КНЕУ, 2012 р.
6. Удотова Л.Ф. Методичні вказівки та навчальні завдання з курсу «Соціальна статистика» / Уклад. Л.Ф. Удотова. — К.: Вид-во КДУ, 2005.
7. Система показателей социальной статистики. — М., 2011. №24
8. Практикум по социальной статистике. М. «Финансы и статистика», 2012р.
9. О бедности и определении прожиточного минимума // Мировая экономика и международные отношения. — 2013. — № 2.
10. Кашина О.И. Практикум по социальной статистике. — Л.: Изд-во ЛФЭИ, 2011.
11. Рувимская Л.М. Разработка новой системы статистики потребления в условиях перехода к рынку // Философия и социальная мысль. — 2011.
12. Социальная структура и социальная стратификация. — М., 2012.
13. Статистика Підручник / Під ред АВ.Головача, АМ. Єріної ОВ. Козирева. — К.: Виша школа, 2013. — С. 551-580.
14. Суринов А. Основные показатели уровня жизни населения в условиях рыночной экономики // Вестник статистики. — 2012. — №12.
15. Столяров ІС., Вороненко ЮВ. Голубчыков МВ. «Статистика охорони здоров'я». Навч. посібн. К. КНЕУ, 2010 р.